

Teknologiateollisuus

Eduskunnan talousvaliokunta 4.3.2026

Lausunto: HE 2/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Jessica Karhu
Toimitusjohtaja, SKOL ry
040 675 8899
jessica.karhu@teknologiateollisuus.fi

Sidosyksiköiden omistusvaatimus (15 §)

Teknologiateollisuus kannattaa hallituksen ehdotusta, jonka mukaan hankintayksikön tulisi jatkossa omistaa vähintään 10 prosenttia yhtiömuotoisesta sidosyksiköstä, jotta hankintayksikkö voisi hyödyntää sidosyksiköitä tarvitsemiensa palvelujen ostamisessa

⇒ Tutkimusten mukaan hankintamarkkinoiden sulkeminen kilpailulta vaikuttaa kielteisesti julkiseen talouteen

⇒ Julkisen sektorin asiakkuudet ovat ICT- ja muiden alojen yrityksille myös ponnahduslauta kasvuun ja kansainvälistymiseen

⇒ Esimerkiksi kyberturvallisuuden hallintapalveluiden ja niihin liittyvien tuotteiden osalta Suomessa on erittäin vahva markkina

Toiminta yhteishankintayksikkönä vai palveluiden tai tuotteiden toimittajana

Teknologiateollisuus ehdottaa, että lakia täydennettäisiin siten, että sidosyksikön olisi valittava, toimiiko se yhteishankintayksikkönä vai palveluiden tai tuotteiden toimittajana - Molempien roolien ei pitäisi olla mahdollista samaan aikaan

⇒ Tällainen kaksoisasema on koettu varsinkin ICT-sektorin markkinatoimijoiden näkökulmasta ongelmalliseksi

⇒ Teknologiteollisuus ehdottaa harkittavaksi muutosta 15§:lään

> ”Sidosyksikön on määriteltävä toimintansa joko yhteishankintayksikkönä tai tavaroiden, palveluiden tai rakennusurakoiden toimittajana. Tämä määritys on sitova kaikissa hankintamenettelyissä. Määrityksen tulee olla julkisesti saatavilla taaten avoimuuden ja tasapuoliset toimintaedellytykset markkinoille. Määritelmän muuttaminen edellyttää perusteltua syytä ja avointa dokumentointia.”

Markkinakartoituksen laajentaminen markkinavuoropuheluun (65 §)

Teknologiateollisuus katsoo, että markkinakartoitus olisi säädettävä pakolliseksi kaikissa kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa

⇒ Hallitusohjelman mukaisesti yhteishankintayksiköiden tulisi huomioida kilpailutuksissaan kilpailuolosuhteet ja markkinavaikutukset

⇒ Mielestämme hallitusohjelman mukaan markkinavuoropuhelu pitäisi tuoda lähtökohtaiseksi osaksi hankintaprosessia

⇒ Teknologiateollisuus haluaa kannustaa laadun ja hankinnan kohteen elinkaariominaisuuksien painoarvon lisäämistä hankinnoissa

⇒ 65 § voitaisiin näin nimetä muotoon **”Markkinakartoitus ja -vuoropuhelu”**

Hankintojen jakaminen osiin (75 §)

Ehdotus on kannatettava kilpailun lisäämisen ja erityisesti pk-yritysten tarjouskilpailuun osallistumisen näkökulmasta

⇒ Hankinnan jakaminen osiin ei kuitenkaan ole kaikissa tilanteissa tarkoituksenmukaista

⇒ Markkinakartoituksen tekemiseen perustuvaa poikkeamisperustetta pidämme perusteltuna sikäli, kun se kannustaa hankintayksiköitä markkinatuntemuksen kasvattamisen. Jos markkinakartoitus säädetään edellä esittämällämme tavalla velvoittavaksi kaikille kansalliset kynnysarvot ylittäville hankinnoille, ei tällaista kannustinta kuitenkaan tarvita.

⇒ Markkinavuoropuhelun perusteella hankintayksikkö osaa arvioida, miten ja millaisissa osissa hankinta kannattaa toteuttaa

Hankintamenettelyn keskeyttäminen (125 §)

Hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevaan 125 §:än tehty muutosesitys kilpailutuksen uusimisesta on mielestämme oikeansuuntainen

⇒ Se kannustaa hankintayksikköä toteuttamaan hankinnan siten, että kilpailutukseen saadaan useampi tarjous

⇒ Mutta on kohtuullista, että tarjouskilpailu olisi uusittava vain kertaalleen

⇒ Uusintavelvoitetta ei kuitenkaan sovellettaisi, jos hankintayksikkö olisi toteuttanut markkinakartoituksen tai jakanut hankinnan osiin

⇒ Lisäksi Teknologiateollisuus ehdottaa harkittavaksi, että vaatimus markkinakartoituksesta ja uudelleenkilpailuttamisesta ei koskisi Puolustusvoimien hankintayksikköä, jos niiden toteuttaminen kohtuuttomasti hidastaisi Puolustusvoimien kriittisiä hankintoja.